

Отже, навчальний народно-інструментальний ансамбль – невід’ємна складова фахової підготовки студентів-інструменталістів, що забезпечує особистісний розвиток музиканта-виконавця, сприяє вдосконаленню його ансамблевих навичок, набуттю практичного досвіду професійної діяльності, необхідного для роботи в закладах освіти та музичних колективах.

Література:

1. Гуральник М. Організація та керівництво народно-інструментальними колективами: навч.-метод. посібник. Київ: НПУ ім. М. Драгоманова, 2000. Ч. I. 128 с.
2. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах: українська академічна школа: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації. Луцьк: Волин. обл. друк, 2010. Вид 2-ге, доп., випр. 600 с.
3. Клименко Ж. Робота над основними навичками ансамблевого виконання: метод. рек. з предмету «Ансамблевий клас». Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 15 с.
4. Оркестр народної музики: програма навч. курсу для студ. спец. «Музичне мистецтво». ОКР: бакалавр (за вимогами кредитно-модульної системи) / [уклад. Т. М. Пляченко, Г. Л. Бродський]. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2007. 36 с.
5. Пляченко Т. Професійна діяльність керівника музично-інструментального колективу: навч. посіб. Київ: КУ ім. Б. Грінченка, 2013. 112 с.

Юлія МОСКВІЧОВА
(Вінниця, Україна)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА НА ВІННИЧЧИНІ

Актуальним завданням сьогодення є проведення мистецьких заходів, спрямованих на збереження й розвиток традиційної культури, підтримку культурного різноманіття регіонів. Сьогодні на Вінниччині професійне навчання гри на народних інструментах базується в декількох навчальних закла-

дах. Вища освіта надається на факультеті мистецтв та художньо-освітніх технологій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Водночас, професійну підготовку здобувають у Вінницькому коледжі культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, Вінницькому гуманітарно-педагогічному коледжі, Барському гуманітарно-педагогічному коледжі ім. М. Грушевського та Тульчинському фаховому коледжі культури. Ці навчальні заклади ведуть значну роботу із творчого розвитку та професійного навчання студентів-народників на різних етапах, а також виступають учасниками і організаторами різноманітних конкурсів і фестивалів народно-інструментального мистецтва. У всіх закладах функціонують оркестри народних інструментів, різноманітні ансамблі. Зокрема, оркестр народних інструментів Вінницького ДПУ ім. М. Коцюбинського (заснований в 1972 р. В. Рябініним) неодноразово перемагав в оглядах художньої самодіяльності, телевізійних конкурсах, виступав у Києві, Тернополі, Полтаві, Запоріжжі [1, 154]. З 1997 р. оркестром керував В. Заїчко, пізніше колектив очолювала І. Єфіменко. За її керівництва оркестр став лауреатом 1 премії Міжнародного конкурсу мистецтв «Закарпатський Едельвейс» (2015) та лауреатом 1 премії IV Всеукраїнського фестивалю ансамблевої музики «Rondo» у Харкові (2017). Оркестр народних інструментів Вінницького ККіМ ім. М. Д. Леонтовича (заснований в 1958 р. В. Стрельбицьким) є лауреатом I Всеукраїнського конкурсу виконавців на народних інструментах ім. А. Онуфрієнка у Дрогобичі (2007).

В культурно-мистецькому просторі сучасної Вінниччини фестивалі народного мистецтва та фольклору виконують особливу роль в системі засобів збереження й популяризації традиційної народної культури. Тому в області серед низки відомих регіональних і Всеукраїнських фестивалів, свят і конкурсів народного мистецтва започатковується низка міських та обласних конкурсів. Одним із них є обласний фестиваль-конкурс «Народні музики Поділля» започаткований на Вінниччині в червні 2006 р. Метою фестивалю є відродження

місцевих традицій музикування, збереження регіонального музичного інструментарію, а також, виявлення талановитих виконавців української народної музики, зміцнення творчих зв'язків між аматорськими й професійними колективами та розвиток і популяризація української традиційної інструментальної і вокальної музики. Місцем проведення фестивалю стало місто Немирів. Саме тут ще в 1899–1901 рр. в селі Чукові, що під Немировом, працював видатний композитор М. Д. Леонтович, який в місцевій сільській школі організував перший на Вінниччині оркестр народних інструментів.

Конкурс «Народні музики Поділля» традиційно проводиться в трьох номінаціях: «Оркестри та ансамблі народних інструментів», «Ансамблі троїстих музик та гурти народної музики», «Ансамблі весільних музик». Переможцем I обласного фестивалю-конкурсу «Народні музики Поділля» став народний фольклорно-інструментальний ансамбль «Кобза» Тульчинського коледжу культури. Ансамбль був створений в 2005 р. і своїми виступами підкорив серця слухачів як у Вінницькій області, так і за її межами. Учасниками колективу є викладачі та студенти Тульчинського коледжу культури. Репертуар колективу різнохарактерний і налічує більше тридцяти художніх номерів, включаючи автентичні твори, обробки народних мелодій в аранжуванні керівника ансамблю та авторські пісні, написані в народній манері поетесою та композитором Оленою Кулакевич. Художній керівник ансамблю «Кобза», В. Тихоліз особисто займається пошуком у різних містах України нових рідкісних інструментів для використання їх в ансамблі та віртуозно володіє ними, серед таких інструментів – дудук, кавал, чарот, дрімба, тилинка, зозулька та ін. [4].

Особливе місце серед традиційних свят і конкурсів народної творчості, що відбуваються на Вінниччині займає Всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва ім. В. Перепелюка «Струни вічності» (з 2001 р.). Ініціатива проведення належить обласному Центру народної творчості та його директору Т. Цвігун. Фестиваль покликаний сприяти подальшому розвитку кобзарського мистецтва, збережен-

ню пам'яті та мистецької спадщини визначного українського кобзаря, композитора, письменника, народного майстра В. Перепелюка, підтримці зв'язків між професійними та аматорськими творчими колективами. За роки проведення фестивалю на Вінниччині побували відомі бандуристи-виконавці, лауреати міжнародних та всеукраїнських конкурсів С. Захарець (Київ), Д. Губ'як (Львів), Т. Старенков, Я. Джусь (Київ), К. Новицький та Л. Дремлюх (Київ), О. Герасименко (Львів) та ін. В конкурсі також беруть участь учні дитячих музичних шкіл, студенти музичних навчальних закладів та бандуристи-аматори [2, 48].

Важливою подією в культурно-мистецькому житті міста й області є проведення у Вінницькому ККіМ ім. М. Д. Леонтовича обласного фестивалю в рамках Всеукраїнського фестивалю «День українського баяна і акордеона». Цей мистецький проєкт започатковано в 2013 р. з ініціативи Національної Всеукраїнської музичної спілки та Асоціації баяністів і акордеоністів України у рамках концертної серії «Нова музика в Україні», заснованої композитором і баяністом Володимиром Рунчаком. Метою заходу є відновлення зацікавленості до акордеона і баяна у дітей і молоді, широкої слухацької аудиторії. Учасниками фестивалю стають найкращі виконавці, викладачі, студенти та учні мистецьких навчальних закладів Вінниччини. На концертах форуму звучить музика різних жанрів і стилів – бароко, класична, народна, естрадна, джазова, проте переважають оригінальні твори сучасних композиторів. У рамках фестивалю відбуваються майстер-класи досвідчених педагогів, концерти провідних українських виконавців. Мистецький проєкт «День українського баяна і акордеона» сприяє виявленню та розкриттю творчого потенціалу талановитої молоді, розширенню та збагаченню репертуару, обміну досвідом, розвитку та популяризації баянного і акордеонного мистецтва в Україні [3, 254].

Література:

1. Москвічова Ю. Система і динаміка функціонування сучасної мистецької освіти на Вінниччині. *Вісник Прикарпатського універ-*

ситету. *Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. Вип. 26–27. С. 148–157.

2. Москвічова Ю. Тенденції розвитку фольклорних фестивалів Вінниччини. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Івано-Франківськ: Фоліант, 2014. Вип. 28–29. Ч. 2. С. 46–51.

3. Сідлецька Т. Діяльність установ культури і мистецьких навчальних закладів як складова культурно-мистецького життя Вінниці кінця ХХ – початку ХХІ ст. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/29919>

4. Фольклорно-інструментальний ансамбль «Кобза». URL: <https://uatkk.net/folklorno-instrumentalnyj-ansambl-kobza/>

Ярослав ОСИПЕНКО
(Івано-Франківськ, Україна)

НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО БУКОВИНИ В КОНТЕКСТІ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Буковина за своєю національною ідентичністю – край, багатий і обдарований традиціями, звичаями, самобутністю багатьох національних культур (білорусів, вірмен, євреїв, німців, поляків, росіян, турків, молдаван та інших). На сьогодні у регіоні поруч з українцями проживають представники 65 національностей та народностей [2, 303]. Саме взаємоповага, толерантність етнічних культур щодо національних традицій і звичаїв у соціально-побутовому просторі формувалося протягом всієї історії державотворення. Зокрема вплив української культури у гармонічному поєднанні з австрійською, румуно-молдавською традиціями знаходить своє відображення у загальному мелосі та своєрідному колориті музичного фольклору Буковини.

Музичне мистецтво буковинських народних інструменталістів завжди отримувало шанування і визнання не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Варто зазначити, що ансамблі